

DB voorstel

Steller:	Wendy van Dorssen/Bert Hoeven
Afdeling/team:	Ontwikkeling Werkt
Datum:	10-02-2025
Onderwerp:	Beleidsnotitie en beleidsregels (Nieuw) Beschut werk
Volgnummer*:	0603202504
Geagendeerd voor*:	Besluitvorming
Datum agenda + nr.*:	Vergadering DB d.d.06-03-2025; agendanummer: 4
Bijlagen:	2

Te nemen besluit:

Vaststellen van de beleidsnotitie en de beleidsregels (Nieuw) Beschut werk.

Inleiding:

Sinds 1 januari 2015 is - met de komst van de Participatiewet - de instroom in de Sociale Werkvoorziening gestopt. De SW-als voorziening voor het zittende bestand is blijven bestaan.

Vanuit de achterliggende visie van de nieuwe wet, dat mensen met een arbeidsbeperking die zijn aangewezen op betaald werk, deze werkzaamheden zoveel mogelijk moeten gaan verrichten in een dienstverband op de (reguliere) arbeidsmarkt, worden met deze wet twee nieuwe instrumenten geïntroduceerd: loonkostensubsidie (LKS) en nieuw beschut (NB).

Grofweg gesteld is het instrument loonkostensubsidie toegankelijk voor personen met een loonwaarde tussen de 30 en 80/90%. Het uitgangspunt daarbij is dat een loonkostensubsidie aan werkgevers (op de reguliere arbeidsmarkt) wordt verstrekt teneinde het lagere productiepotentieel van arbeidsbeperkten te kunnen compenseren.

Voor mensen met een loonwaarde van ongeveer 30% of minder staat het instrument Nieuw Beschut open. De werkzaamheden door hen vinden over het algemeen niet op de reguliere arbeidsmarkt plaats, maar worden voor hen veelal binnen een beschutte omgeving georganiseerd. In 2017 heeft Avres daartoe de Stichting "Avres Nieuw Beschut" opgericht, via welke stichting de inwoners met een indicatie nieuw beschut een dienstverband krijgen aangeboden.

De indicatie voor toegang tot zowel het instrument loonkostensubsidie, als nieuw beschut vindt plaats door het UWV op aanvraag door de belanghebbende.

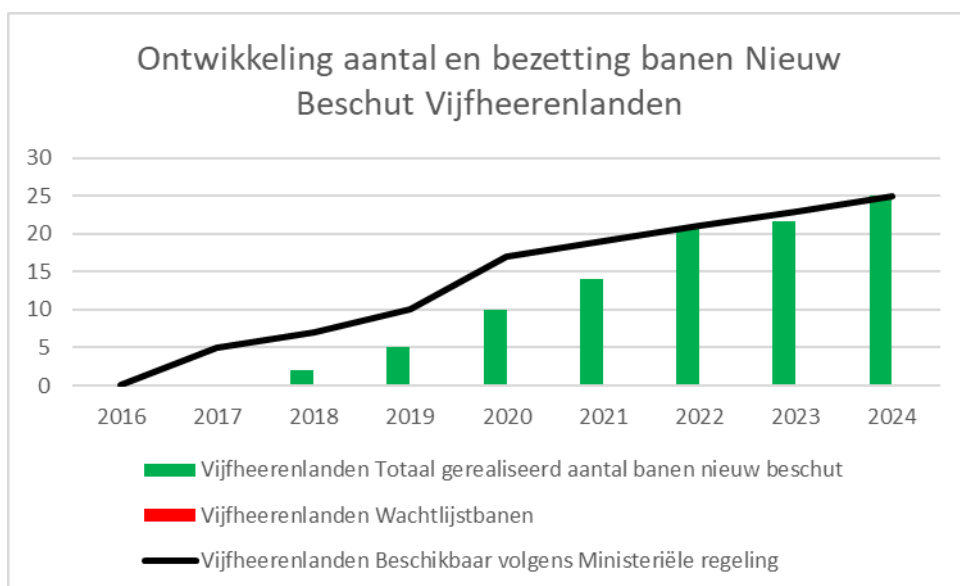
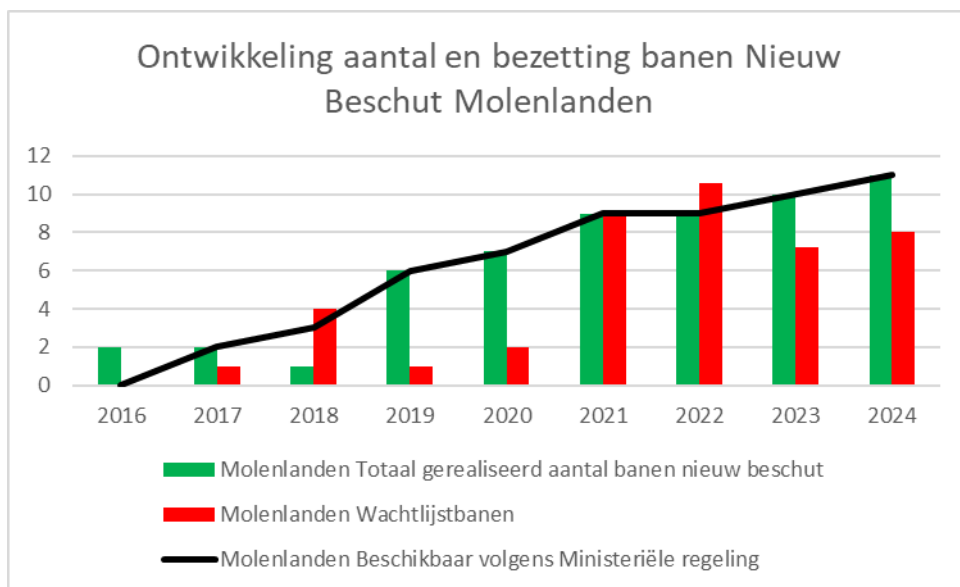
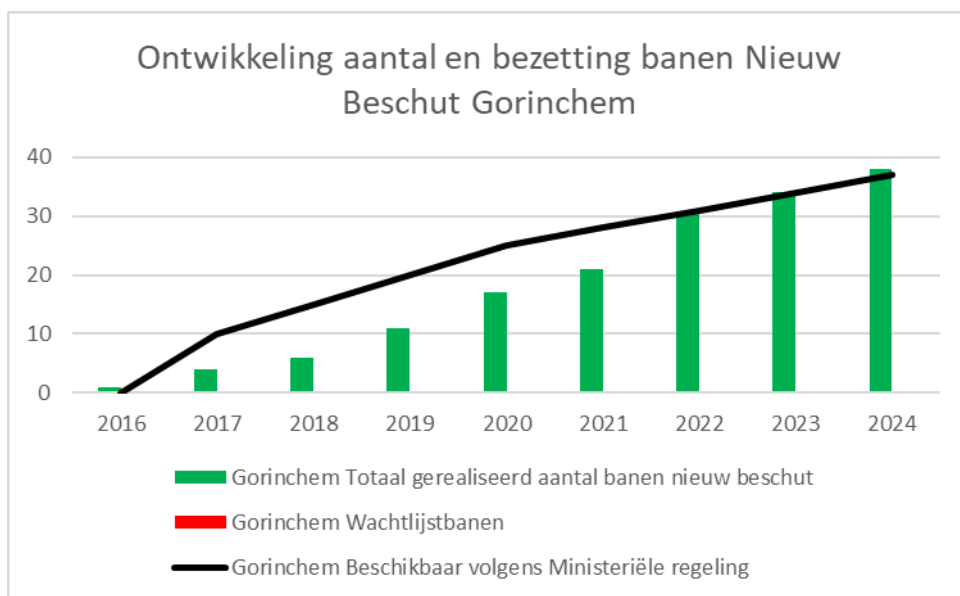
Financiering van het instrument nieuw beschut is gebaseerd op een quotum regeling, waarbij het Rijk per gemeente per jaar een maximum aantal banen Nieuw Beschut financiert. Deze financiering wordt jaarlijks uitgebreid op basis van een groeimodel, zodat ieder jaar nieuwe instroom in het instrument Nieuw Beschut kan plaatsvinden.

De inzet van het instrument nieuw beschut in de regio:

Hoewel de Participatiewet in 2015 in werking is getreden, heeft het landelijk nog enige tijd geduurd voordat de inzet van het instrument Nieuw Beschut door gemeenten daadwerkelijk van de grond kwam. Onduidelijkheid over de financieringsstructuur vanuit het Rijk, rechtspositionele risico's met betrekking tot het aanbieden van een dienstverband Nieuw Beschut, maar zeker ook de onbekendheid met dit nieuwe instrument bij de potentiële belanghebbenden, waren hier mede de oorzaak van.

Het bovengenoemde landelijke beeld, is voor een groot deel ook zichtbaar in de ontwikkeling van het aantal banen nieuw beschut in onze regio-gemeenten. Het beroep op dit instrument was bij de aanvang nog laag, vanaf 2020 valt er een duidelijke toename te constateren.

Hieronder is in drie grafieken per gemeente per jaar de ontwikkeling van het aantal door het Rijk gefinancierde banen Nieuw Beschut weergegeven (zwarte lijn), het aantal banen nieuw beschut dat is gerealiseerd (groene kolom) en het aantal geïndiceerden dat niet op een dienstverband nieuw beschut kon worden geplaatst en een wachtlijstbaan als alternatief is aangeboden (rode kolom).

Uit bovenstaande grafieken wordt duidelijk dat de gemeenten Gorinchem en Vijfheerenlanden min of meer een soortgelijke ontwikkeling hebben doorgemaakt, die aansluit bij de hierboven al geschetste landelijke ontwikkeling. In beide gemeenten is zichtbaar dat tot in 2024 alle geïndiceerden binnen het voor deze gemeenten door het Rijk beschikbaar gestelde budget kunnen/konden worden geplaatst en er ook nog plaatsingsmogelijkheden resteerden (= de ruimte tussen de zwarte lijn en de groene kolom). Deze zijn evenwel niet ingevuld omdat er niet meer inwoners waren geïndiceerd.

De grafiek van de gemeente Molenlanden wijkt af ten opzichte van de grafieken van Gorinchem en Vijfheerenlanden. Reeds vanaf het begin is het aantal geïndiceerden (groene + rode kolom) hoger dan het door het Rijk beschikbaar gestelde budget (zwarte lijn). Er is in Molenlanden dan ook geen ruimte, maar een overschrijding (som van rode en groene kolom) ten opzichte van de zwarte lijn; of anders gesteld: Er zijn meer geïndiceerden dan er banen beschikbaar zijn die vanuit de Rijksmiddelen (kunnen) worden gefinancierd.

In de grafiek van de gemeente Molenlanden is ook zichtbaar dat het tekort aan beschikbare banen in de loop van de jaren is toegenomen. Een deel van het tekort kan jaarlijks worden opgevangen, omdat er jaarlijks ook meer gefinancierde banen bijkomen, maar dit is onvoldoende om de totale toename van het aantal geïndiceerden in deze gemeente op te vangen. Als alternatief wordt aan de inwoners die niet geplaatst kunnen worden (= rode kolom) een wachtlijstbaan aangeboden. Een wachtlijstbaan is ter overbrugging tot de mogelijkheid zich voortdoet tot plaatsing in een dienstverband nieuw beschut; heeft inhoudelijk dezelfde kenmerken, echter wordt als plustak (voor een deel) gefinancierd door de gemeente (begeleidingskosten + Rijksbijdrage)

De oorzaak van het tekort aan gefinancierde banen in Molenlanden is terug te voeren op historische uitgangspunten bij de inwerkingtreding van de Participatiewet. IJkpunt hierbij was de instroom in de Wajong werkregeling en de Wsw in de periode 2012-2014. Deze was in de voormalige gemeenten Molenwaard en Giessenlanden laag omdat de voormalige Avelingen-Groep in staat was geweest vrijwel alle geïndiceerden SW een dienstverband aan te bieden.

Overigens erkent het Rijk inmiddels dat de (systematiek van) verdeling tussen de gemeenten van het aantal door haar gefinancierde banen beschut werk *“verouderd is en onvoldoende aansluit op de zichtbare behoefte aan beschut werk. Daarom wordt een nieuwe verdeling voor beschut werk geïmplementeerd dat meer recht doet aan de feitelijke geografische ontwikkelingen bij gemeenten”*. Met als doel: *“Per regio een betere balans tussen de behoefte aan beschut werk en de te realiseren plaatsen”*.¹

Hiermee wordt ook een antwoord gegeven op het verzoek in een eerder gezamenlijk verzonden brief vanuit de gemeente Molenlanden en Avres aan de Minister om tot een meer op realisatie gebaseerde financieringsstructuur te komen. Een exacte invoeringsdatum van een gewijzigde financieringsstructuur wordt in het rapport echter nog niet genoemd.

Beleidsregels nieuw beschut

Zoals hierboven al is aangegeven bestaat het instrument (Nieuw) Beschut werk al sinds de invoering van de Participatiewet in 2015. Ook is duidelijk geworden dat de instroom van inwoners die gebruik maken van dit instrument in de eerste jaren beperkt van omvang was. Mede om die reden was er voor deze doelgroep nog geen eigen Cao voorhanden. Daarom werd (ook bij Avres) in de uitvoering zoveel mogelijk in analogie aangesloten bij de beleidsregels SW.

Echter sinds halverwege 2021 is voor deze medewerkers de Cao “Aan de slag” van toepassing en is de omvang van de doelgroep binnen Avres inmiddels toegenomen tot ca 75 Fte. Deze omvang zal in de toekomst ook nog verder gaan stijgen.

Gelet op het voorgaande wordt het wenselijk geacht om ook voor de doelgroep (Nieuw) Beschut werk een eigen beleidsnotitie en eigen beleidsregels voor de uitvoering vast te stellen, zodat niet langer naar analogie van de beleidsregels SW hoeft te worden gewerkt.

¹ Rapport van de regering over de Verkenning Uitvoeringsperspectieven voor duurzame baankansen, p33 (21-12-2023)

In de notitie die bij dit voorstel is gevoegd, worden de beleidsuitgangspunten nieuw beschut nader toegelicht, c.q. uitgewerkt, zoals de praktijktoets, wachtlijst, verzuimbegeleiding en re-integratie, beschut werk met een Wajong/WIA uitkering, de rol van de CAO aan de slag en de aard en karakter van het dienstverband.

De beleidsnotitie is vervolgens vertaald in beleidsregels - die eveneens als bijlage zijn bijgevoegd. In deze beleidsregels zijn de aspecten uit de notitie opgenomen die voor belanghebbenden (juridische) externe werking hebben. Na vaststelling zullen de beleidsregels worden gepubliceerd.

Financiële gevolgen:

Geen, het betreft het vastleggen van waaraan in de uitvoeringspraktijk reeds gevolg wordt gegeven.

Voorstel/beslispunten:

Vast stellen van de beleidsregels uitvoering (Nieuw) Beschut werk

Bijlagen: 2.

Beleidsnotitie (nieuw) Beschut werk

Beleidsregels (nieuw) Beschut werk

Routing/Afstemming*:(Blok wordt ingevuld door bestuurs-/directiesecretariaat)

Besproken met /in:	Ja/nee	Datum:	Resultaat:
MT	Ja	18-02-2025	
DB	Ja	06-03-2025	
AB	T.k.n.	17-04-2025	
Ondernemingsraad	Nee		
Kernteam	Nee		
Cliëntenraad	T.k.n.		
Zienswijzeprocedure	N.v.t.		
Publicatie	N.v.t.		

MT voorstel* (Blok wordt ingevuld door bestuurs-/directiesecretariaat):

Geagendeerd: 18-2-2025

MT Besluit:

☒ Conform voorstel;

☐ Anders:-----

Datum MT: 18-02-2025

DB Besluit* (Blok wordt ingevuld door bestuurs-/directiesecretariaat)

Geagendeerd: 06-03-2025

DB Besluit:

☐ Conform voorstel;

☐ Anders:-----

Datum DB: 06-03-2025

Handtekening voorzitter en secretaris:

Bestuursbesluit:

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Avres in vergadering bijeen op 06-03-2025

Gelezen het voorstel van 10 februari 2025:

BESLUIT:

1. De beleidsnotitie en de beleidsregels (Nieuw) Beschut werk vast te stellen.

Aldus besloten te Meerkerk in de vergadering van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Avres op 6 maart 2025

H. Akkerman,

P. van Uiter,

Voorzitter (plv),

Secretaris,